

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨЛБӨРТ ЭМИЙН ҮНЭ, ХӨНГӨЛӨЛТИЙН ШУДАРГА БУС
ТОГТОЛЦООНЫ ТАЛААРХ МЭДЭГДЭЛ

Монгол Улсын Ерөнхий сайд Г.Занданшатар Танаа

Хүндэт Ерөнхий сайд аа,

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас хөнгөлөлттэй үнээр нийлүүлдэг эмийн жагсаалтад багтсан зарим эмийн **жигжлэнгийн үнэ**, мөн түүнд үзүүлж буй **хөнгөлөлтийн хэмжээ** нь зах зээлийн бодит үнэтэй дүйцэх буюу түүнээс өндөр байгаа талаар бодит судалгаанууд, олон нийтэд ил болсон баримтууд бий болоод байна.

1. Эмийн үнэ дэлхийн зах зээлээс 3–6 дахин өндөр байна

Хөнгөлөлттэй эмийн жагсаалтад орсон олон нэр төрлийн эм Монголын зах зээл дээр:

- дэлхийн бусад улс дахь жигжлэнгийн үнээс **3–6 дахин өндөр үнээр** борлуулагдаж,
- түүнчлэн ЭМДС-аас олгож буй хөнгөлөлтийн дүн нь бараг тухайн эмийн олон улсын **зах зээлийн үнэтэй тэнцэж** байна.

Ийм зөрүүтэй үнэ тогтоолт нь:

- хэрэглэгчдэд өндөр санхүүгийн дарамт учруулж,
- ЭМДС-ийн нөөц хөрөнгийг бодит үндэслэлгүйгээр задгай зарцуулж,
- эмийн үнэ тогтоох процесс, ханган нийлүүлэгч компаниудын үнийн бодлого ил тод бус байгааг харуулж байна.

2. Энэ нөхцөл ЭМДС-аас хулгай, завшилт хийх боломжийг бүрдүүлж байна

Эмийн сангуудаар тухайн эм борлогдох бүрт:

- ЭМДС-аас хөнгөлөлтийн төлбөр гарч,
- энэ нь эмийн бодит өртөгтэй харьцуулахад **хэт өндөр дүнтэй** байдаг тул
- сангаас **нэмэгдсэн төлбөр хэлбэрээр** завшигдах эрсдэлийг бий болгож байна.

Энэ даатгалын тогтолцоо нь иргэдийн төлсөн шимтгэл, улсын төсвийн хөрөнгийг ашиглаж буй учир алдаа, зөрчлүүдийн эдийн засгийн үр дагавар нь:

- ЭМДС-ийн алдагдал,
- ашиггүй зарцуулалт,
- эмчилгээний чанар, хүртээмж буурах,
- эмийн үнэ бууруулах боломж алдагдах зэрэг олон сөрөг үр дагаврыг үүсгэж байна.

3. Засгийн газраас авах шаардлагатай арга хэмжээ

Эрүүл мэндийн даатгалын салбарын ил тод байдлыг сайжруулах, хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх зорилгоор дараах арга хэмжээг яаралтай авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна:

1) Эмийн ханган нийлүүлэлтийн үнийг дахин шалгах

- Эмийн сангуудад нийлүүлж буй эмийн импортын үнэ, нийлүүлэлтийн үнэ, жижиглэнгийн үнэ зэрэгт иж бүрэн шалгалт хийх
- Үнийн зөрүү, хэт нэмж үнэлсэн тохиолдолд хариуцлага тооцох

2) ЭМДС-аас хөнгөлж буй эмийн бодит өртөг, зах зээлийн үнийг харьцуулан тогтоох

- Хөнгөлөлтийн хэмжээг дэлхийн болон дотоодын жишиг үнээр шинэчлэх
- Хэт өндөр үнэтэй эмийг жагсаалтаас хасах, эсвэл үнийг бууруулах хүртэл түр зогсоох

3) Ил тод байдлыг нэмэгдүүлэх

- ЭМДС-ын хүрээнд хөнгөлөгдөж буй эмийн нэр төрөл, хөнгөлөлтийн дүн, нийлүүлэлтийн үнийг нийтэд нээлттэй болгох
- Эмийн сангуудаар хийсэн гүйлгээг иргэн QR код, цахим баталгаажуулалтаар баталгаажуулдаг систем нэвтрүүлэх

4) Иргэд болон ЭМДС-ийн хохирлыг арилгах

- Хэт өндөр үнээр борлогдож байсан эмийн үнийн зөрүүг бууруулж, шаардлагатай тохиолдолд нөхөн төлүүлэх
- Эм ханган нийлүүлэгч компаниудын үнийн бодлогыг хууль, журмын дагуу нормчлолтой болгох

4. Дүгнэлт

Эмийн үнийн зохисгүй өсөлт болон хөнгөлөлтийн буруу тогтолцоо нь Монгол Улсын эрүүл мэндийн даатгалын тогтолцоонд ноцтой хохирол учруулж, хэрэглэгчдийг бодит бус өндөр үнээр эм худалдан авахад хүргэж байна.

Иймд ЭМДС-ын санхүүжилтийн зарцуулалт, эм ханган нийлүүлэлтийн бодит өртөг, эмийн сангифийн үнэ дээр **төрөөс бодит хяналт тавьж**, иргэд болон ЭМДС-ийн хохирлыг арилгах, шударга, ил тод зохицуулалтын тогтолцоог нэн даруй бий болгох шаардлагатай байна.

Энэхүү асуудалд анхаарал хандуулж, хяналт шалгалтын ажлыг шуурхай зохион байгуулж ажиллана гэдэгт итгэлтэй байна.

Хүндэтгэсэн, Иргэн А.Гантулга